

Wijziging van de Wet ziekenhuisvoorzieningen
(Stb. 1971, 268)

(Wet tot aanpassing van de organisatie van het
College voor ziekenhuisvoorzieningen)

BIJLAGE BIJ DE NOTA NAAR AANLEIDING
VAN HET EINDVERSLAG

Nr. 8

ADVIES
INZAKE
WIJZIGING VAN DE WET
ZIEKENHUISVOORZIENINGEN
UITGEBRACHT DOOR DE ZIEKENFONDSRAAD AAN
DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID
EN MILIEUHYGIËNE

Uitgave van de Ziekenfondsraad, No. 24

Onderwerp: advies inzake wijziging van de Wet
Ziekenhuisvoorzieningen

Aan Zijne Excellentie de
Minister van Volksgezondheid
en Milieuhygiëne,
Zeestraat 73,
's-Gravenhage.

Amstelveen, 23 oktober 1972.

Excellentie,

1. Met belangstelling heeft de Ziekenfondsraad kennisgenomen van het in uw bovenvermelde brief vermelde voorstel tot wijziging van de Wet Ziekenhuisvoorzieningen, strekkende tot regeling van de financiering van het College voor Ziekenhuisvoorzieningen.

De raad heeft, gezien uw verzoek om het desbetreffende advies op zeer korte termijn uit te brengen, uw brief behandeld in zijn vergadering van 28 september jl. De behandeling in de Ziekenfondsraad werd, zij het noodgedwongen in een snel tempo, voorbereid in de Raadscommissies Verstrekkingen en Financiële Zaken op 26 en 28 september.

De behandeling in commissies en raad geeft aanleiding tot de volgende beschouwingen.

2.1. De raad heeft er met voldoening van kennis genomen, dat er nu een wetsvoorstel ter tafel is gebracht, dat de financiering van het College voor Ziekenhuisvoorzieningen duidelijk regelt. Te lang is naar 's raads oordeel met betrekking tot deze aangelegenheid een nodeloos onduidelijke en daardoor ongewenste situatie blijven bestaan en zijn beslissingen ter zake uitgebleven. Daardoor is een effectieve uitvoering van de Wet Ziekenhuisvoorzieningen belangrijk vertraagd.

De Ziekenfondsraad hecht grote waarde aan een goed functionerende regeling inzake de planning en bouw van inrichtingen van gezondheidszorg.

2.2. In dit verband is het dienstig op te merken dat het Presidium van de Ziekenfondsraad, op verzoek van het Ge-

meenschappelijk Overleg van Ziekenfondsorganisaties, reeds maatregelen had voorbereid - waarvan de details in het licht van het voorliggende wetsontwerp nu onbesproken kunnen blijven - om de noodzakelijke financiering van het College voor Ziekenhuisvoorzieningen, eventueel voorlopig te regelen.

2.3. De Ziekenfondsraad wil overigens niet verhehlen dat hem de ratio om de financiering van het College voor Ziekenhuisvoorzieningen - verder in dit advies als college aangeduid - niet ten laste van de rijksmiddelen te brengen, ontgaat. De in de overgelegde memorie van toelichting gegeven motivering ter zake heeft de raad niet vermogen te overtuigen.

Het is duidelijk dat de werkzaamheden van het college ten goede komen aan de doelmatigheid en de efficiëntie van het ziekenhuiswezen. Daarmede wordt echter - naar 's raads oordeel - nog niet gerechtvaardigd, dat de kosten van een bij de wet ingesteld orgaan, als het onderhavige, niet ten laste van de openbare middelen zouden dienen te komen. Immers het college adviseert over de uitvoering van de in de wet geregelde aan de centrale overheid opgedragen taken. In dit opzicht onderscheidt het college zich niet van andere bij de wet ingestelde vergelijkbare adviesorganen.

De Ziekenfondsraad is dan ook van gevoelen, dat het niet juist is de kosten van het college ten laste van de middelen van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten te brengen.

De raad acht de financiering van het college ten laste van de algemene middelen voor de hand liggend en aangewezen.

3.1. De Ziekenfondsraad heeft intussen - enerzijds zijn boven weergegeven opvatting ten principale uitsprekend, anderzijds

oog hebbende voor de realiteit, dat de Regering kennelijk de financiering van het college ten laste van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten wil doen komen – het wetsontwerp aan een verdere beschouwing onderworpen.

De raad is daarbij op een onevenwichtigheid in de uitwerking gestuit, te weten het bepaalde in het voorgestelde (nieuwe) zestiende lid van artikel 2 van het Wetsontwerp. Op grond daarvan behoeven de begroting en de rekening van het college de goedkeuring van U.E. en uw ambtgenoot van Sociale Zaken.

De raad heeft begrepen dat – gelet op de geldende gedragslijn met betrekking tot de zaken betreffende de uitvoering van de A.W.B.Z. – de Ziekenfondsraad over begroting en rekening van het college zal worden gehoord. Daardoor zal de raad als beheerder van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten zijn beheersfunctie in afgeleide zin kunnen uitoefenen. De raad meent echter dat aldus onvoldoende de consequentie wordt getrokken uit de keuze inzake de wijze van financiering van het college.

De keuze om de financiering van het college ten laste van de verzekering ingevolge de A.W.B.Z. te doen komen, kan naar 's raads oordeel niet anders meebrengen dan dat goedkeuring van de begroting en de rekening van het college worden overgelaten aan de Ziekenfondsraad, die is belast met het beheer van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten, welks middelen men voor het beoogde doel aanwendt. Goedkeuring door de bewindslieden past in deze constructie niet en wekt de indruk dat men het voordeel van de ontlasting van de rijksmiddelen wel wil incasseren, doch in de uitwerking doet alsof de financiering ten laste van deze middelen is blijven bestaan.

3.2. Aan het vorenstaande kan nog worden toegevoegd, dat de Ziekenfondsraad in de eerste plaats verantwoordelijk is voor de besteding van de middelen van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten. De samenstelling van de raad waarborgt een volledige betrokkenheid van de bij de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en de Wet Ziekenhuisvoorzieningen belanghebbende groeperingen, t.w. het ziekenhuiswezen, de medewerkers, het bedrijfsleven en de ziektekostenverzekeringsorganen. Een zodanige constructie zou ook – naar de praktijk leert – op de positie van het college een gunstige invloed hebben, in dien zin, dat het beoordelingsbeleid minder onderhevig zou kunnen zijn aan de rechtstreekse invloed van zich wijzigende departementale opvattingen of van wijzigingen in staatkundige situaties. De waarborg van een constant en consistent beleid is immers noodzakelijk, zowel met betrekking tot de continuïteit van werkzaamheden van het college als ten aanzien van de positie van de daarvoor werkende functionarissen.

Daarenboven zou de Ziekenfondsraad, in het kader van zijn deel van de zorg voor bewaking van de kosten van de voorzieningen en uitgaande van de coördinerende positie, welke de raad – krachtens zijn functie – ter zake moet innemen, elementen van coördinatie en vooral van stimulering, voortkomende uit eigen betrokkenheid en waarneming, in zijn goedkeuringsbeleid werkzaam kunnen doen zijn.

3.3. Overigens laat de hier weergegeven gedachtengang – welke past in de opzet van regelingen als vervat in Ziekenfondswet en A.W.B.Z. – de finale verantwoordelijkheid van de centrale overheid onverlet. Zou de Ziekenfondsraad de hem in deze gedachtengang gegeven taak niet juist uitvoeren dan kunnen de besluiten van de raad waar dat uit blijkt, op voordracht van de betrokken bewindslieden door de Kroon worden geschorst of vernietigd (artikel 81 Ziekenfondswet, respectievelijk artikel 65 van de A.W.B.Z.).

3.4. De vraag is opgeworpen, of het onderwerpen van de begroting en de rekening van het college aan de goedkeuring van de Ziekenfondsraad in staatsrechtelijk opzicht een juiste constructie kan worden genoemd.

Hierbij kan allereerst worden opgemerkt, dat de Ziekenfondsraad – zoals eerder wordt betoogd – ten principale finan-

ciering van het college ten laste van de rijksmiddelen voorstaat, waarbij deze vraag niet aan de orde zou komen.

Zoals eveneens eerder is betoogd, brengt de door de Regering gedane keuze inzake de financiering van het college mede, dat in de regeling niet voorbij kan worden gegaan aan de positie en de functie van de Ziekenfondsraad in het onderhavige bestel.

In dit verband is het van belang, dat de memorie van toelichting een parallel trekt met de financiering van het Praeventiefonds. Deze financiering geschiedt uit het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten zonder dat de Ziekenfondsraad als beheerder van dit fonds een budgetrecht of een rekeningcontrole uitoefent.

Een essentieel verschil met de thans voorgestelde regeling is echter gelegen in het feit, dat de omvang van het bedrag dat jaarlijks in het Praeventiefonds wordt gestort geheel in wettelijke bepalingen is vastgelegd, doch dat het ontworpen 17de lid de omvang van het bedrag, dat jaarlijks aan het college wordt toegekend overlaat aan de prudentie van de betrokken bewindslieden.

Dit houdt in, dat de Ziekenfondsraad, hoewel bij de wet belast met het beheer van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten, geen invloed zou hebben op de omvang van de bestedingen van het college en de richting waarin deze worden aangewend, en daardoor geen invloed op de omvang van de te verlenen uitkeringen. De wettelijke taak van de Ziekenfondsraad brengt echter mede, dat deze invloed niet kan worden gemist. Dit klemt te meer, nu de Ziekenfondsraad juist is ingesteld om het beheer van de kassen der wettelijke ziektekostenverzekeringen niet door het Rijk zelve te doen geschieden, doch dit beheer over te laten aan een speciaal hiervoor gecreëerd orgaan, waarin de belanghebbende maatschappelijke groepen zijn gerepresenteerd.

3.5. Met betrekking tot opzet, inhoud en tekst van het voorgeselde wetsontwerp merkt de raad nog het navolgende op:

1. Er dienen voorzieningen te worden getroffen, c.q. procedures te worden vastgesteld voor het geval, dat een begroting of een rekening niet wordt goedgekeurd.

Regels zijn ook nodig voor het geval het college uitgaven heeft gedaan, welke niet in een goedgekeurde begroting zijn vermeld, of waarin de posten van een goedgekeurde begroting zijn overschreden zonder dat voor de bedragen van de overschrijding dekking is gevonden in goedgekeurde suppletore begrotingen.

2. Het college dient de mogelijkheid te hebben om in beroep te gaan, indien een begroting of een rekening niet wordt goedgekeurd. Naar de raad heeft begrepen opent de Wet Beroep Administratieve Beschikkingen daartoe reeds de mogelijkheid. In dat geval is er een aparte regeling ter zake in het onderhavige ontwerp niet nodig.

3. De bijdrage uit het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten dient te worden gebaseerd op de goedgekeurde rekening in plaats van op de goedgekeurde begroting. In verband hiermede dient de mogelijkheid te worden geopend, dat op basis van de goedgekeurde begroting maandelijks voorschotten worden gegeven op de (achteraf) vast te stellen bijdragen (voorgesteld lid 17).

4. De redactie van artikel II is niet in overeenstemming met hetgeen blijktens de memorie van toelichting is bedoeld. De gegeven tekst zou kunnen worden vervangen door:

„De handelingen, welke voor het in werking treden van deze wet door Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne zijn verricht ten behoeve van het functioneren van het college, worden geacht door het college te zijn verricht voor zover zij overeenkomen met de handelingen waartoe het college na het in werking treden van deze wet bevoegd is. De uit die handelingen voortvloeiende uitgaven zullen worden geacht voor te komen in een goedgekeurde rekening van het college.”

De hier voorgestelde tekst spreekt voor zichzelf.

Ten overvloede wordt nog opgemerkt, dat de gewijzigde tekst van de Wet Ziekenhuisvoorzieningen (artikel I wijzigingswet) slechts stipuleert, dat er begrotingen (rekeningen) worden goedgekeurd. Men kan dus in artikel II niet uitgaan van het goedkeuren van handelingen. Voor het beoogde doel – voor de door de Minister in eerste aanleg gedane uitgaven moet er zonder meer een bijdrage komen uit het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten – is de in te voeren fictie „goedgekeurde rekening” een toereikend middel.

*De algemeen secretaris
van de Ziekenfondsraad,*

w.g. L. L. Marselis.

*De voorzitter van de
Ziekenfondsraad,*

w.g. Dr. W. L. P. M. de Kort.